

Piotrkowskie Zeszyty Historyczne

WYDAWNICTWO

IHiSM

UNIwersytet JANA KOCHANOWSKIEGO
W KIELCACH

Piotrkowskie
Zeszyty
Historyczne
tom 23, z. 2
2022

Piotrków Trybunalski 2022

Wydawca

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Redakcja

Janusz R. Budziński (redaktor naczelny), Jacek Bonarek (zastępca redaktora naczelnego), Aleksander Bołdyrew, Arunas Bubnys, Błażej Cecota (sekretarz), Patrycja Jakóbczyk-Adamczyk, Rafał Jaworski, Łukasz Politański (sekretarz), Lidia Pacan-Bonarek (sekretarz językowy – teksty polskie), Karol Kowalczyk (native speaker, sekretarz językowy – teksty angielskie)

Rada naukowa

Eriks Jekabsons (Uniwersytet Łódzki), Maciej Kokoszko (Uniwersytet Łódzki), Igor Lukes (Boston University), Marzena Matla (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Stephen C. McKelvey (Kennesaw State University), Edward A. Mierzwa (profesor emeritus UJK), Edward Jan Nalepa (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach Filia w Piotrkowie Trybunalskim), Franciszek Nowiński (profesor emeritus UG), Edward Opaliński (Instytut Historii PAN), Abraham Barrero Ortega (Universidad de Sevilla), Sławomir Sprawski (Uniwersytet Jagielloński), Maciej Salamon (profesor emeritus UJ/UP JP II)

Adres redakcji

ul. J. Słowackiego 116, 97-300 Piotrków Trybunalski (pok. 115)
e-mail: redakcjapzh@interia.pl

Liczba punktów na liście MEiN: 40

Pierwotną wersją czasopisma „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne”
jest wersja elektroniczna udostępniana na stronie: www.pzh.edu.pl

© Copyright by Autorzy

Przygotowanie zeszytu do druku
Wydawnictwo IHiSM

Piotrkowskie Bractwo Akademickie im. Zygmunta I Starego

Projekt okładki, DTP Aleksander Bołdyrew

ISSN 2081-26-63
e-ISSN: 2449-738X

Spis treści

ARTYKUŁY

Aleksander Bołdyrew

Studium strukturalne polskiego wojska zaciężnego na pograniczu południowo-wschodnim w 1557 roku 9

Bartosz Kaczmarek

Belgia i front zachodni w listach Saksończyków w armii niemieckiej . . 37

Agnieszka Świętosławska

Edukacja i wychowanie dzieci i młodzieży w ilustracji prasowej na przykładzie wybranych czasopism społeczno-kulturalnych początku XX wieku 73

Katarzyna Lewandowska, Piotr Chomicz, Mikołaj Lewandowski, Paweł Uruski, Andrzej Tykarski

Od dny moczanowej do nadciśnienia tętniczego – krótka historia kwasu moczowego 107

Marcin Böhm

Między Rzymem a Bizancjum – wątki marynistyczne związane z historią Numenoru i jego państw sukcesyjnych w twórczości Tolkiena 125

ARTYKUŁY RECENZYJNE, RECENZJE

Mirosław J. Leszka, Szymon Wierzbiński, *Komes Marcellin vir clarissimus. Historyk i jego dzieło*, Byzantina Lodziensia XLV, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022, ss. 281 (Błażej Cecota) 139